

ילד פלא

היהודי הקשיש, בעל מבנה הגוף הפדגוגי, שנטפל אלי ברחוב, נראה מוכר לי מאיזה שהוא מקום.

— הפצתי להכירך — הוא אמר — כי אנו עדיין ממתנינים לתשובתך! איש כבן שבעים, בעל תווי-פנים של מנהל בית-ספר עממי, היכן יכול סאחבק להיפגש עם טיפוס כזה?

— תסלח לי — שח סאחבק — האם נפגשנו במסיבה אצל שולה?

— זה חמישים וחמש שנה שאיני הולך למסיבות — אמר הקשיש.

— אם כך, מאיפה אתה מכיר אותי?

— אני מנהל בית-הספר העממי! — אמר האיש — אנו עדיין ממתנינים לתשובתך!

ברור היה לי שהאיש טועה. לאיזה תשובה הוא ממתין ממני? האם שכחתי להחזיר את חוברת העבודה העצמית בחשבון שניתנה לתלמידים בחופש הגדול של כיתה גימל? לא הגיוני! אמנם החוברת עדיין אצלי, אבל זה לא הגיוני! אדוני המנהל — שחתי — לא זכור לי שלמדתי בבית-הספר שלך! בוודאי שלא למדת! — אמר המנהל — משום כך אנו ממתנינים לתשובתך!

— אינני מבין. לאיזה תשובה אתם מצפים ממני? מהי השאלה של התשובה?

— אתה הבטחת! — הדגיש האיש — אתה הבטחת שתתקשר ותיתן לנו תשובה!

— באיזה עניין?!

— אתה הבטחת להתקשר ולהודיע לנו אם אתה מסכים ללמוד אצלנו! אם גם אתה חושב שסאחבק צריך ללמוד באוניברסיטה אין לנו על מה לדבר!

— אוניברסיטה? — התנפלא האיש הקשיש — לנו יש כיתות מאלף עד זין בלבד!

— הבנתי, אתה מנסה לרמוז שסאחבק זקוק לחינוך עממי? האיש שתק רגע. נבוכ משהו או איכשהו. ציפיתי להתנצלות. — יתכן שאיחרת את המועד — הוא אמר — אך אני עדיין סבור שאתה חייב לי תשובה.

מתוך תיק עור קטן ומשופשף הוא שלף יומן מישרדי גדול, יומן שהייתי מגדיר אותו כאופייני במיוחד למנהלי בתי-ספר עממיים.

— הנה! — הוא קרא בשימחה — הראשון ביולי אלף-תשע-מאות-שישים ואחת. קרא במו עיניך!

הוא הגיש לי את היומן. בשעה תשע ורבע של אותו יום קיץ, בתחילת שנות השישים המאושרות, מופיע ביומנו של מנהל בית-הספר העממי הכתוב: „נפגשתי לשיחה עם נער צעיר העושה רושם נבון. הצעתי לו ללמוד בבית-ספרנו. הוא הבטיח להתקשר כשתהיה בידו תשובה.“

מול האותיות הדוהות, ביומנו מלפני ח"י שנים של מנהל בית-הספר, בא לי פלא-שבק, הנקרא גם בשם „זיכרונות“. נזכרתי בסאחבק בן השש, ילד שרירי וגברי, הנכנס בעצד בוטח לחדרו של מנהל בית-הספר העממי. לוחץ את ידו של המנהל ומציע לו את מועמדותי לכיתה אלף.

— האם הבאת עמך תעודות המעידות על השכלה קודמת? — התעניין המנהל לדעת.

— הבאתי תעודת-סיום גן פרטי ותעודת-סיום גן-יחובה, בצירוף המלצות חמות של כל הגננות.

— ומדוע אתה מבקש להתקבל דווקא לבית-הספר העממי שלנו?

שאלתו הגלויה של המנהל מצאה חן בעיני ואיפשרה לי להשיב בכנות: — מאז שסיימתי את גן החובה הסתובבתי בחוסר מעש. ביליתי אמנם שבועות מספר מן הקיץ בים ובטוילים, אך לא מצאתי עיסוק שימלא את חיי בתוכן של ממש. (אבקש לשים לב לכושר הביטוי המחוספס כבר אז של סאחבק בן השש).

— ומה הביאך לחשוב על לימודים דווקא? — התעניין המנהל.

— שאלתי את החברה בשכונה מה הולך והם דיווחו לי על בית-הספר העממי שלכם ואמרו שכדאי לנסות. אז אמרתי לעצמי — למה לא בעצם?

— אני שמח לשמוע שמספרים דברים טובים על בית-ספרנו — שמח המנהל — נראה לי כי ישנו סיכוי טוב שנוכל לקבל אותך.

— האמת היא — הודיתי — כי עדיין לא הגעתי להחלטה סופית אם להירשם אצלכם. אני זקוק למידע נוסף. הייתי רוצה לדעת מה יצא לי מבית-הספר העממי הזה?

— בית-הספר העממי שלנו — פתח המנהל בהסבר השיגרת — שהוא מן הטובים מסוגו בעולם, יעניק לך את כל החינוך היסודי לו אתה זקוק. נלמד אותך חשבון ויסודות מדעי הטבע. נכיר לך את עולם התנ"ך. מורינו ידריכו אותך בנבכי הגיאוגרפיה וההיסטוריה. תזכה בשיעורי התעמלות לפיתוח גוף בריא. וכמובן — קריאה וכתיבה, ציור ומוסיקה.

— אינני מזלזל, חלילה, בחשיבותם של המקצועות שהזכרת — ציינתי ביובש שהיה אופייני לי באותו הגיל — אך הרשה לי לשאול, כמה שווה היום בשוק תעודת-סיום של בית-ספר עממי? אילו אפשרויות לקאריירה היא פותחת לפני?

— סיום שמונה כיתות עממי סולל בפניך את הדרך לקאריירה במישטרה. מאפשר לך להתקבל לעבודה במכבי האש. מספיק כדי להיות חבר-כנסת, ואינו נדרש כלל במישורת מיניסטריאליות מסוימות.

— ומה יקרה אם בשלב כלשהו של לימודי אצלכם — זרקתי באדישות — אחליט להיות היפי זרוק?

— בבית-ספרנו — אמר המנהל — נקוטות שיטות חינוך מתקדמות ביותר!

— אתה מתכוון שלא מרביצים?

— בוודאי שלא! אנו מתייחסים בכבוד רב לתלמידינו! והרשה לי לציון — ההסקנות אצלנו ארוכות במיוחד!

— שאלה נוספת לי אליך — היתה לסאחבק הקטן שאלה נוספת אליו — שאמנם אינה מטרידה אותי בשלב זה של חיי, אך אומרים לי כי היא בעלת חשיבות מכרעת בגיל מאוחר יותר — יש בנות?

— המון! שחרות וזהובות-שיער! מתולתלות וחלקות! גיגיות! וכולן תישמחנה אם תבוא ללמוד אצלנו.

— באופן כללי הצעתך נראית לי...

— בנתוני השכלה כמו שלך לא תוכל לקבל הצעה טובה יותר!

— מכל מקום, אני זקוק לכמה ימים כדי לשקול את הצעתך.

— אז מה אנחנו מסכמים?

— כשתהיה לי תשובה, אני אתקשר אתכם, שחתי ויצאתי מחדרו.

ח"י שנים לאחר אותו אירוע, כלומר עכשיו, ממתין המנהל לתשובתי. — צר לי שחמתנת כל כך תרבה שנים — שח סאחבק — אך תשובתי היא שלילית.

לדעתי זהו קצת מטורף מצידך להציע לבוגר סיירת בגילי להירשם לכיתה אלף.

דברי חנמים

המאבק ביני לבין בגין יהיה על הסיגנון שישלוט במדינה

כנגד „בעזרת השם“ שלו —

אני אעמיד את „שק בתחת!“